

PREMIJERA 'OL' SMO ZA JEDAN DAN'

Mali projekt velika predstava

➔ Iz glumačke ekipe valja u prvom redu istaknuti Snježanu Sinovčić Šiškov i njezinu bravuroznu kreaciju šjore Dujke, pjevuckavo naivnog i promišljeno lukavog u isto vrijeme

Predstava "Ol' smo za jedan dan", u početku zamišljena kao prigodna, jednokratna dramska večer posvećena Marku Uvodiću Splitsaninu, izrasla je u ozbiljan dramski komad.

Jasmina
Parić

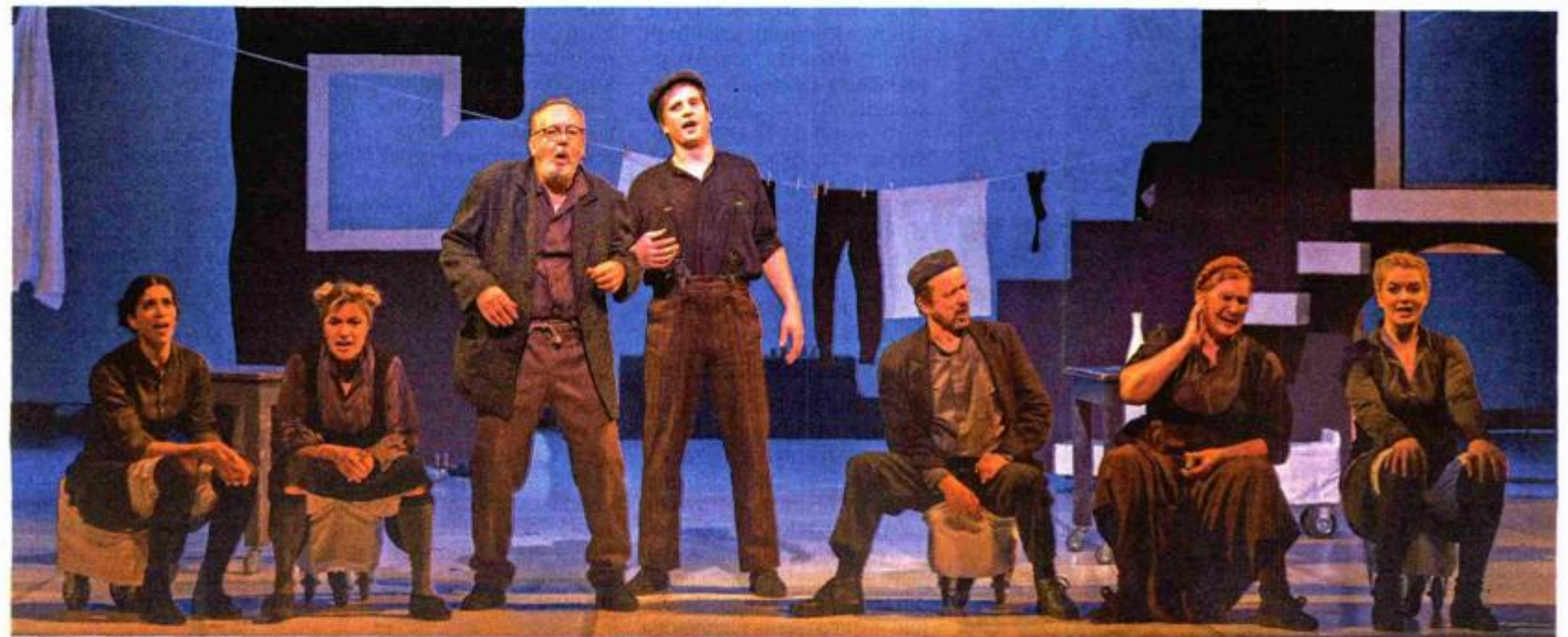

Na scenu HNK Split, niz Uvodićevih novela postavio je Trpimir Jurkić, uz asistenciju Gorana Golovka, u jednostavnoj, ali efektnoj formi koja kombinira naraciju i igru. Marko Uvodić, rođen prije 140 godina, jedan je od splitskih autora za čijim su djelima posezale generacije redatelja premda nije dramski pisac. Njegove novele imaju sjajan dramski potencijal i grubo skicirani karakteri nerijetko su mu zaživjeli punim životom upravo na kazališnim pozornicama.

Trpimir Jurkić zaobišao je uobičajeni dramaturški postupak povezivanja "srodnih" novela – težačkih, građanskih ili sudskih – u jedinstvenu cjelinu i naprosto niže priču za pričom ne inzistirajući na dramskom luku; radije otvara prostor za male, efektne prizore i fino razradene glumačke minijature.

Crna realnost i gorki humor

Ipak, osnovni ton predstave ujednačen je, tematski i vizualno. Odabrane su većinom priče čiji su protagonisti ljudi s dna, najcrnja mišerija Splita

'Ol' smo za jedan dan' u režiji Trpimira Jurkića sigurno neće trajati samo jednu večer

MATKO BILJAK

iz prvih desetljeća prošlog stoljeća, "pobasji svit" sirovih i surovih karaktera, zatupljen neimaštinom i neznanjem, neprekidno žedan i svega željan. Uvodićevi davno nestali Splitsani hode ruku pod ruku sa smrću; više puta s njima smo na sprovodima, žalovanjima i čuvanjima mrtvaca, a te prigode za opijanje rezultiraju nerijetko skandaloznim obratima koji poslije prerastaju u urbane legende o kojima se priča u zadimljenim konobama, uz jeftino vino.

Prava je to opreka umivenim splitskim razglednicama koje nude neki drugi ondašnji autori, crna realnost zaodjevena gorkim humorom, a u akromatskom likovnom slodu predstave jasno se osjeća

ruka Gorana Golovka, koji je već nekoliko puta nestali Split oslikao u crnim, bijelim i sivim tonovima. U tu ideju uklopila se i kostimografija Mladena Radovnikovića.

Ambijent koji je postignut ovim postupkom priziva mračna dvorišta, vlagu, južinu i dim, a uz to svako lice nosi nekakav beteg, tjelesni ili duševni nedostatak, pa se i parovi sastaju po ključu "našla bijeda nevolju". To silovilo ujedno je umekšalo i ublažilo tragične momente, svelo ih na nekakvo pristajanje, prihvaćanje života takvog kakav jest, jer ionako je sve crna zemlja.

Uvodićeve novele nejednake su kvalitete – mnogo je kod njega ponavljanja, mnogo

neizbrušenosti, premda ima i onih sjajnog ritma s vrsno izvedenim obratima i ostrim zapažanjima, slikanjima ambijenta i osobnosti u jedva nekoliko riječi.

Budući da je redatelj uključio i naratorski dio, dobro bi bilo da je izbjegao Uvodićeva tumačenja pojmova koja su očito bila uvrštena da se proširi čitateljski krug ("dota, to ka miraz") jer razbijaju nit priče. Međutim, nakon malih uvoda, pružio je mogućnost svakom pojedinom glumcu za njegovih pet minuta žive akcije.

Igra je lijepo usklađena, ali iz glumačke ekipe valja u prvom redu istaknuti Snježanu Sinovčić Šiškov i njezinu bravuroznu kreaciju šjore Dujke,

specifičnog lika, sitne lupežice koja je gestom i glasom donijela punokrvnu figuru lupeško-prosjackog habitusa, pjevuckavo naivnog i promišljeno lukavog u isto vrijeme.

Neuspjeli 'guzovoz'

Veoma su uspjeli i svadalački likovi Arijane Čuline, transformacije Trpimira Jurkića i omamljeni, zamišljeni i spori antijunaci koje je utjelovio Nenad Srdelić. Mladi dio glumačkog tima, Petra Kovačić Pavlina, Monika Vuco i Stipe Radoja, odlično se snašao u jeziku starog Splita, izbjegnivši zamku suvremenoga govora koji se danas često čuje kod dijalektiziranih predstava. Okljaštenim osobnostima pridružena je kao "kontrapiz"

i nježna, sentimentalna glazba Nele Bujas Luketić, koju izvodi na gitari Domagoj Mijić, a i sami glumci povremeno zapjevaju. Te malene varijante klapske pjesme odlikuje blaga ironija.

Jedan detalj u predstavi nije najsretnije riješen. To je upotreba tzv. guzovoza, niske trokole na kojoj glumci katkad jure scenom. "Guzovoz", posuđen iz japanskog teatra, popularizirao je kod nas Zlatko Bourek i mahom se koristi u lutkarskom kazalištu, a u ovoj predstavi ne vidi se jasan razlog njegova korištenja. Unatoč tome, sreća je da je jedan mali projekt izrastao u veliku predstavu i da "Ol' smo za jedan dan" neće trajati jednu večer, nego puno dulje.